

ΣΤΕ 1641/2018 [Νόμιμη τροποποίηση του ΓΠΣ Κερατσινίου]

Περίληψη

- Η διάταξη του άρθρου 28 παρ. 2 του ν. 4342/2015 αντικατέστησε πλήρως την προσβαλλόμενη από το Δήμο διάταξη του στ. 2 ε' του προσβαλλόμενου ΓΠΣ και, μάλιστα, κατά τρόπο ευνοϊκό για τον ίδιο, όπως, άλλωστε, προκύπτει από το γεγονός ότι το Δημοτικό Συμβούλιο τάχθηκε υπέρ του περιεχομένου της με απόφασή του. Συντρέχει, επομένως, περίπτωση εν μέρει κατάργησης της παρούσας δίκης, κατά το μέρος, δηλαδή, που αφορά την εν λόγω προσβαλλόμενη διάταξη του ΓΠΣ. Και ναι, μεν, η διάταξη του άρθρου 28 παρ. 1 και 2 του ν. 4342/2015 εκδόθηκε σε πολύ σύντομο χρόνο από τη θέσπιση του προσβαλλόμενου ΓΠΣ, χωρίς να προκύπτει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τάσσει η νομοθεσία σε υλοποίηση της σχετικής συνταγματικής επιταγής, (άρθρο 24 παρ. 2 Συντ.) για το, κατ' εξαίρεση, επιτρεπτό της τροποποίησης προ της παρόδου του προβλεπόμενου ελαχίστου χρόνου ισχύος του, και, περαιτέρω, η τροποποίηση επιχειρήθηκε χωρίς να προκύπτει από τα στοιχεία που έχει το Δικαστήριο στη διάθεσή του, ότι προηγήθηκε ΣΜΠΕ, κατά την εκδοθείσα σε συμμόρφωση προς το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης νομοθεσία ούτε οποιαδήποτε επιστημονική μελέτη χωροταξικού περιεχομένου.

Η, τυχόν, αντισυνταγματικότητα, όμως, της διάταξης αυτής και το κύρος της εν γένει δεν εξετάζονται, καταρχήν, από το Δικαστήριο, εφόσον η διάταξη οδηγεί σε κατάργηση της δίκης. Ενόψει τούτων, και ανεξάρτητα από το κύρος του άρθρου 28 παρ. 1 και 2 του ν. 4342/2015, η παρούσα δίκη πρέπει να κηρυχθεί κατηργημένη κατά το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/ 1989, κατά το μέρος που με την αίτηση πλήσσει η διάταξη του στ. 2 ε' του προσβαλλόμενου ΓΠΣ. Πρέπει, όμως, να εξετασθούν οι λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους ο αιτών Δήμος στρέφεται κατά άλλων ρυθμίσεων του προσβαλλόμενου ΓΠΣ, ως προς τις οποίες η δίκη διατηρεί το αντικείμενό της.

Όπως γίνεται παγίως δεκτό, η ανάθεση της αρμοδιότητας έγκρισης των γενικών πολεοδομικών σχεδίων σε κατώτερα όργανα της κεντρικής ή αποκεντρωμένης κρατικής διοικήσεως και όχι στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δεν δημιουργεί ζήτημα αντιθέσεως προς το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος. Ο κανόνας αυτός ισχύει ανεξαρτήτως εάν η υπαγόμενη στο γενικό πολεοδομικό σχέδιο περιοχή ή τμήμα αυτής αφορά σε μη προστατευόμενες περιοχές του αστικού ή του περιαστικού χώρου ή σε περιοχές του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος που, όπως εν προκειμένω, διέπονται από ειδικό καθεστώς αυξημένης προστασίας, όπως είναι οι παράκτιες ζώνες, τούτο δε για το λόγο ότι το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, το οποίο συνιστά τη γενική πρόταση πολεοδομικής οργάνωσης ορισμένης περιοχής, δεν συνιστά την τελική πράξη πολεοδόμησης της περιοχής αυτής, η οποία, εφόσον δεν εμπίπτει εντός

εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή πολεοδομικής μελέτης, παραμένει εκτός σχεδίου και μετά την έκδοση ΓΠΣ που την περιλαμβάνει. Συνεπώς, ο λόγος ακυρώσεως με τον οποίο υποστηρίζονται τα αντίθετα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Από τις διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας συνάγεται ότι κατά τον σχεδιασμό των επιχειρησιακών προγραμμάτων του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης πρέπει να αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στην ενσωμάτωση των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας. Η ίδια μέριμνα πρέπει να επιδεικνύεται και κατά την εκ μέρους των εθνικών αρχών προπαρασκευή προτάσεων για ένταξη συγκεκριμένων έργων στο οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα, τα οποία, όπως, άλλωστε, και οι υπαγόμενες σε αυτά πράξεις πρέπει, επιπλέον, να είναι απολύτως συμβατές με τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος. Η συμβατότητα, εξάλλου, αυτή, όπως και η ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων, αποτελούν κριτήρια επιλεξιμότητας των σχετικών δαπανών, η συνδρομή των οποίων ελέγχεται τόσο κατά το στάδιο της αρχικής εγκρίσεως των επιχειρησιακών προγραμμάτων, όσο και κατά τα χρονικώς επόμενα στάδια αξιολόγησης της υλοποίησής τους. Οι διαπιστώσεις αυτές ισχύουν, κατά μείζονα λόγο, για σχέδια που εντάσσονται σε συγχρηματοδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα, πρωταρχικός στόχος του οποίου είναι η προστασία, η διαχείριση, η αναβάθμιση και η ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, και στο οποίο ενσωματώνονται ως αυτοτελής άξονας προτεραιότητας, δράσης, ενέργειας και πράξεις που αφορούν τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και τον εν γένει βιώσιμο σχεδιασμό των χρήσεων γης.

Η μελέτη του προσβαλλόμενου γενικού πολεοδομικού σχεδίου είχε υπαχθεί, στο συγχρηματοδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης «Περιβάλλον 2000 - 2006». Ως εκ τούτου εξαιρείται, δυνάμει του άρθρου 3 παρ. 9 της οδηγίας 2001/42/ΕΚ, από το πεδίο εφαρμογής της, ο δε λόγος, με τον οποίο προβάλλεται ότι το προσβαλλόμενο ΓΠΣ μη νομίμως δεν υπήχθη στη διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Δεδομένου, εξάλλου, ότι ο Δήμος, στην περιφέρεια του οποίου αφορά το υπό κατάρτιση ΓΠΣ, δεν είναι το όργανο στο οποίο ο νόμος αναθέτει την αποφασιστική αρμοδιότητα για την έκδοσή του, η δε γνώμη που ο ίδιος εκδίδει στο πλαίσιο της τηρουμένης διοικητικής διαδικασίας προ της εκδόσεως του ΓΠΣ, δεν χαρακτηρίζεται από το νομοθέτη ως σύμφωνη, η εισαγωγή ρυθμίσεων, στις οποίες ο Δήμος έχει εναντιωθεί, δεν είναι εξ αυτού και μόνο του λόγου μη νόμιμη. Ο λόγος, επομένως, σύμφωνα με τον οποίο οι ρυθμίσεις του προσβαλλόμενου ΓΠΣ, καθ, ό μέρος διαφοροποιούνται έναντι των προτάσεων του Δήμου, μη νομίμως θεσπίσθηκαν χωρίς να τηρηθεί εκ νέου η γνωμοδοτική διαδικασία, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, αφού με αυτόν δεν προβάλλεται ότι οι ρυθμίσεις αυτές αφορούν σε θέματα που δεν είχαν μελετηθεί ούτε είχαν υπαχθεί στη διαδικασία της προηγηθείσης διαβουλεύσεως.

Ο ν. 3852/2010, ο οποίος κατήργησε, κατά γενικό κανόνα, τους προϋφισταμένους δήμους και τους συνένωσε σε λιγότερους αλλά μεγαλύτερης εδαφικής περιφέρειας νέους, δεν κατέστησε υποχρεωτική την θέσπιση χωροταξικών σχεδίων με σημείο αναφοράς την εδαφική περιφέρεια των νέων, μεγαλύτερης έκτασης, δήμων. Αντιστρόφως, δεν απαγόρευσε την εκπόνηση αυτοτελών σχεδίων, όπως τα ΓΠΣ, για το τμήμα του δήμου που αποτελεί διακεκριμένη δημοτική ενότητα, η οποία συμπίπτει με την περιφέρεια του καταργημένου τέως δήμου και φέρει το όνομα του, αποτελώντας, άλλωστε, αυτοτελές έναντι του ενιαίου δήμου σημείο αναφοράς. Αντίστοιχη απαγόρευση δεν απορρέει, κατά μείζονα λόγο, από τις διέπουσες την κατάρτιση ΓΠΣ διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας, κατ' εφαρμογή των οποίων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη και οι οποίες, άλλωστε, είναι προγενέστερες της δημιουργίας των νέων διευρυμένων δήμων του ν. 3852/2010. Πρέπει, επομένως, να απορριφθεί ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο υποστηρίζεται το αντίθετο.

Ο εξορθολογισμός του καθεστώτος των ισχυουσών σε ορισμένη περιοχή χρήσεων γης, ο οποίος οφείλει να επιχειρείται με βάση τα πορίσματα ειδικής επιστημονικής μελέτης, επιτρέπεται να περιλαμβάνει και την πρόβλεψη χρήσεων που δεν προέβλεπε το προηγούμενο πολεοδομικό καθεστώς, η οποία, εφόσον συντρέχουν αυτές οι προϋποθέσεις, δεν συνιστά επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης του πληθυσμού, που θα αντέβαινε στο άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος.

Ενόψει των υπηρεσιακών γνωμοδοτήσεων και της χωροταξικής μελέτης που αυτές υιοθετούν, εκδόθηκε το προσβαλλόμενο ΓΠΣ, το οποίο προβλέπει στο στ. 2 α' «τον καθορισμό χρήσεων πολεοδομικού κέντρου, όπως προσδιορίζεται από το άρθρο 4 του από 23.2.1987 π.δ/τος, στην περιοχή Ταμπούρια. Επιπλέον επιτρέπονται κτίρια περίθαλψης». Έτσι, όμως, η εν λόγω ρύθμιση παρίσταται ως προϊόν συνεκτιμήσεως των εκδοθεισών γνωμοδοτήσεων και της επιστημονικής μελέτης που υιοθετήθηκε από αυτές, εν πάση δε περιπτώσει, με τη ρύθμιση αυτή επιχειρείται η οργάνωση και διεύρυνση του ήδη προβλεπομένου από το προηγούμενο ΓΠΣ υπερτοπικού κέντρου στο νέο περιβάλλον των μεγαλύτερων και λιγότερων πολεοδομικών ενοτήτων (10 αντί 18), που οργανώνεται από το προσβαλλόμενο ΓΠΣ. Ενόψει τούτων, ο λόγος, σύμφωνα με τον οποίο η θεσμοθέτηση χρήσεων πολεοδομικού κέντρου συνιστά επιδείνωση του οικιστικού καθεστώτος της περιοχής Ταμπούρια, όπου, παρά την ύπαρξη υπερτοπικού κέντρου, προβλέπονταν, πάντως, οι χρήσεις γενικής κατοικίας, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Ο ισχυρισμός ότι το προσβαλλόμενο ΓΠΣ εντάσσει «στο σχέδιο πόλης» μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής από το προϊσχύσαν ΓΠΣ, πέραν της αοριστίας και της αναπόδεικτης προβολής του, είναι απορριπτέος, αφενός διότι το ΓΠΣ αποτελεί, κατά το νόμο, πρόταση πολεοδομικής οργάνωσης ορισμένης περιοχής και δεν εντάσσει το ίδιο την περιοχή αυτή στο σχέδιο πόλεως, τούτο δε ισχύει τόσο για το προσβαλλόμενο όσο και για το προϊσχύσαν ΓΠΣ, και, αφετέρου, διότι, πάντως, η ένταξη ορισμένης

περιοχής σε σχέδιο πόλεως δεν είναι νοητό να συνιστά «επιδείνωση» των όρων διαβίωσης όσων κατοικούν στην εντασσόμενη περιοχή που βρισκόταν εκτός σχεδίου, τούτο δε διότι η σύγκριση των συνθηκών μεταξύ περιοχών εντός και εκτός σχεδίου, δεν νοείται.

Η εισαγωγή και οχληρών χρήσεων που δεν προβλέπονταν κατά το παρελθόν, δεν αποκλείεται εκ προοιμίου, είναι δε νόμιμη εφόσον υιοθετείται βάσει χωροταξικής μελέτης.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Χρ. Ντουχάνης

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, υπέρ της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης παρεμβαίνει η ανώνυμη εταιρεία "Π. Κ. Τ. Α.Ε." του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, φερόμενη ως έχουσα κυριότητα επί εκτάσεως στη «Ζώνη Λιπασμάτων» στο Δήμο Κερατσινίου-Δραπετσώνας. Με διατάξεις της προσβαλλόμενης απόφασης επέρχονται τροποποιήσεις στις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης της έκτασης αυτής, που χαρακτηρίζεται ως περιοχή Ανάπλασης - Μητροπολιτικής Παρέμβασης, η εγκυρότητα, όμως, των εν λόγω διατάξεων αμφισβητείται με την υπό κρίση αίτηση. Κατόπιν τούτων, η παρέμβαση της ως άνω εταιρείας, με την οποία επιδιώκεται η διατήρηση της ισχύος των εν λόγω συγκεκριμένων διατάξεων, ευμενών, όπως υποστηρίζει η ίδια, για τα συμφέροντά της, ασκήθηκε με προφανές έννομο συμφέρον (πρβλ. ΣτΕ 3058/2015, 3649/2009 επταμ.).

3. Επειδή, ο ν. 2508/1997 (Α' 124) ορίζει στο άρθρο 1 τα εξής: «1. Σκοπός του νόμου αυτού είναι ο καθορισμός των κατευθυντήριων αρχών, των όρων, των διαδικασιών και των μορφών πολεοδομικού σχεδιασμού για τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των ευρύτερων περιοχών των πόλεων και οικισμών της χώρας που θα κατατείνει ειδικότερα: α) ... β) στη διασφάλιση της οικιστικής οργάνωσης των πόλεων και οικισμών με τον επιθυμητό συσχετισμό των οικιστικών παραμέτρων, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανακοπή της άναρχης δόμησης, με τον καθορισμό κριτηρίων ανάπτυξης που συντείνουν στη μεγαλύτερη δυνατή οικονομία των οικιστικών επεκτάσεων, γ) στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος και ιδίως των υποβαθμισμένων περιοχών, με την εξασφάλιση του αναγκαίου κοινωνικού εξοπλισμού, της τεχνικής υποδομής και τον έλεγχο χρήσεων σύμφωνα με πολεοδομικά σταθερότυπα και κριτήρια καταλληλότητας, δ) στην προστασία, ανάδειξη και

περιβαλλοντική αναβάθμιση των κέντρων πόλεων, των πολιτιστικών πόλων και των παραδοσιακών πυρήνων των οικισμών, των χώρων πρασίνου και λοιπών στοιχείων φυσικού, αρχαιολογικού, ιστορικού και πολιτιστικού, περιβάλλοντος των πόλεων, των οικισμών και του περιαστικού χώρου. 2. ... [Η] οικιστική οργάνωση και ο πολεοδομικός σχεδιασμός πρέπει να είναι σύμφωνοι με τους όρους προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με τις αρχές της πολεοδομικής επιστήμης και τους γενικότερους αναπτυξιακούς στόχους ... 3. Η οικιστική οργάνωση και ο πολεοδομικός σχεδιασμός πραγματοποιούνται σε δύο επίπεδα. Στο πρώτο επίπεδο περιλαμβάνονται: α) το ρυθμιστικό σχέδιο και πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος (ΡΣ), όπου αυτό προβλέπεται ... και β) το γενικό πολεοδομικό σχέδιο (ΓΠΣ) για τον αστικό και περιαστικό χώρο ...». Στο άρθρο 4 δε του ίδιου νόμου ορίζεται ότι το ΓΠΣ που περιλαμβάνει περιοχή ρυθμιστικού σχεδίου «εναρμονίζεται προς τις κατευθύνσεις και τα προγράμματα του ρυθμιστικού σχεδίου και περιέχει τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών του» (παρ. 2), ότι το ΓΠΣ «αποτελείται από τους απαραίτητους χάρτες, σχέδια, διαγράμματα και κείμενα, ώστε να περιέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία ...» (παρ. 5) και ότι για τη διαδικασία εκπόνησης και έγκρισης του ΓΠΣ εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 3, 4 και 5 του ν. 1337/1983, ειδικά δε στις περιοχές των ρυθμιστικών σχεδίων της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας, «η έγκριση και αναθεώρηση των ΓΠΣ γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. 4 του ν. 1515/1985 ...» (παρ. 10). Περαιτέρω, με την παράγραφο 7 του αυτού άρθρου 4, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παρ. 3 του ν. 3212/2003 (Α΄ 308), προβλέπεται γενική απαγόρευση αναθεώρησης ή τροποποίησης του ΓΠΣ προ της παρόδου πενταετίας από την έγκρισή του, η οποία κάμπτεται σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις. Εξάλλου, κατά το άρθρο 3 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33), η κίνηση της διαδικασίας για τη σύνταξη του ΓΠΣ γίνεται είτε με πρωτοβουλία του οικείου Δήμου είτε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (παρ. 1), όταν δε η διαδικασία κινείται από το Υπουργείο, η σχετική μελέτη, που εκπονείται με συμμετοχή των ενδιαφερόμενων πολιτών, αποστέλλεται στον οικείο Δήμο για γνωμοδότηση, καθώς επίσης σε υπηρεσίες Υπουργείων και οργανισμούς κοινής ωφέλειας, προκειμένου να διατυπώσουν τις απόψεις τους (παρ. 3, σε συνδυασμό με την παρ. 2). Ακολούθως, ο σχετικός φάκελος με τη γνωμοδότηση του Δημοτικού Συμβουλίου και τις απόψεις των αρμοδίων υπηρεσιών και οργανισμών εισάγεται στο οικείο Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, το οποίο «μπορεί να γνωμοδοτήσει θετικά ή αρνητικά, ιδιαίτερα ως προς το αν συντρέχουν όλες οι κατά [νόμον] προϋποθέσεις ένταξης της περιοχής στο σχέδιο ή και να προτείνει τροποποιήσεις» (παρ. 4) (βλ. και το άρθρο 39 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας [ΚΒΠΝ], ο οποίος κυρώθηκε με το π.δ. της 14-27.7.1999 [Δ΄ 580]). Τέλος, κατά το άρθρο 5 παρ. 4 του ν. 1515/1985 (Α΄ 18) «Για την εκπόνηση και έγκριση των ΓΠΣ της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 1337/1983 ... Στην περίπτωση αυτή αντί της γνωμοδότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και

Περιβάλλοντος ή του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του νομού ... γνωμοδοτεί η Εκτελεστική Επιτροπή του Οργανισμού» (βλ. και άρθρο 12 παρ. 4 του ΚΒΠΝ).

4. Επειδή, κατά τις ανωτέρω διατάξεις, το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο αποτελεί τη γενική πρόταση πολεοδομικής οργανώσεως είτε των ήδη πολεοδομημένων είτε των προς πολεοδόμηση περιοχών, η οποία διατυπώνεται ύστερα από αξιολόγηση των οικιστικών αναγκών και των επιπτώσεων της πολεοδομικής ρυθμίσεως στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και στους γενικότερους αναπτυξιακούς στόχους. Το ΓΠΣ περιέχει, κατ' αρχήν, γενικούς ορισμούς και κατευθύνσεις, που συνιστούν στρατηγικό σχεδιασμό με μακροπρόθεσμες εκτιμήσεις και ρυθμίσεις. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να θεσπίζονται με το ΓΠΣ και ειδικότερες πολεοδομικές ρυθμίσεις, οι οποίες συνιστούν βασικές επιλογές και αναγκαία στοιχεία της εισαγόμενης με το σχέδιο προτάσεως πολεοδομικής οργανώσεως, αναπόσπαστα συνδεδεμένα με αυτήν. Στην περίπτωση αυτή η θέσπιση των εν λόγω ρυθμίσεων πρέπει να τεκμηριώνεται με ειδική αιτιολογία (βλ. ΣτΕ 2258/2014, 3649/2009 επτ). Εξάλλου, ενόψει του σκοπού και του περιεχομένου του ΓΠΣ, η τροποποίησή του πρέπει, καταρχήν, να γίνεται μετά πάροδο εύλογου χρόνου από την αρχική έγκριση ή την προηγούμενη τροποποίηση, κατ' εξαίρεση δε, είναι δυνατή περιορισμένη τροποποίησή του σε οποιοδήποτε χρόνο, εάν διαπιστωθεί ότι επιμέρους ορισμοί και ρυθμίσεις του διατυπώθηκαν κατά πλάνη περί τα πράγματα, δηλαδή κατά παραγνώριση πραγματικών δεδομένων, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη ή δυσχερής η εφαρμογή του αρχικού σχεδιασμού. Άλλωστε, στο άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 2508/1997 προβλέπεται ρητώς σχετικός χρονικός περιορισμός, ώστε να αποφεύγονται συχνές και αποσπασματικές τροποποιήσεις και να εξασφαλίζεται, στο πλαίσιο του ενιαίου βασικού σχεδιασμού που θεσπίζεται για κάθε περιοχή, η σταθερότητα των μακροπρόθεσμων εκτιμήσεων, η οποία είναι αναγκαία για το επόμενο στάδιο του πολεοδομικού σχεδιασμού, δηλαδή για τη σύνταξη της πολεοδομικής μελέτης. Στην ίδια διάταξη προβλέπονται οι περιπτώσεις στις οποίες είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίηση του ΓΠΣ πριν παρέλθει το σχετικό όριο (βλ. ΣΕ 3649/2009 επτ). Τέλος, όπως έχει κριθεί, η έγκριση του ΓΠΣ, καθώς και οι τυχόν τροποποιήσεις του πρέπει να συνοδεύονται από ειδική μελέτη, από την οποία να προκύπτει η αξιολόγηση όλων των κατά νόμο στοιχείων, μεταξύ των οποίων και η επίδραση της προτεινόμενης νέας πολεοδομικής οργανώσεως στο περιβάλλον, ενόψει δε της μελέτης αυτής πρέπει να διατυπώνονται και οι κατά νόμον απαιτούμενες γνωμοδοτήσεις (ΣτΕ 3058/2015).

5. Επειδή, όπως, εν προκειμένω, προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, με την 50491/1391/12.03.1991 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ'206) εγκρίθηκε το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του τότε Δήμου Κερατσινίου, με το οποίο επιχειρήθηκε η πολεοδομική οργάνωση του ομώνυμου δήμου. Στο σχέδιο αυτό συμπεριελήφθησαν εκτάσεις εκτός σχεδίου, πυκνοδομημένες και αδόμητες και η έκταση του οικοδομικού συνεταιρισμού "Ανάπηροι Πολέμου

1940-1941", προβλέφθηκαν πολεοδομικές ενότητες, για τις οποίες καθορίστηκαν μέση πυκνότητα οικήσεως και μέσος συντελεστής δομήσεως, καθορίστηκαν χρήσεις γης, και περιελήφθησαν, μεταξύ άλλων, ρυθμίσεις για τη χωροθέτηση υπερτοπικού κέντρου του δήμου, τη δημιουργία αθλητικών, πολιτιστικών δραστηριοτήτων και χώρων πρασίνου, καθώς και προτάσεις για το οδικό δίκτυο και τα απαραίτητα έργα και μελέτες δικτύων υποδομής. Μετά την παρέλευση έντεκα, περίπου, ετών, εκδόθηκε η 19/13.2.2002 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κερατσινίου, με την οποία αποφασίσθηκε η κίνηση της διαδικασίας τροποποίησης και συμπλήρωσης του ΓΠΣ. Με την 102390/4.11.2002 απόφαση του Γεν. Γρ. του ΥΠΕΧΩΔΕ, η μελέτη για το νέο ΓΠΣ εντάχθηκε στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Περιβάλλον 2000 - 2006» του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης με επιλέξιμο προϋπολογισμό 150.000 ευρώ (112.500 ευρώ κοινοτικής συμμετοχής και 37.500 κρατικής,) και με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου από 1.3.2002 έως 1.3.2005 (15.7.2005 μετά την 170568/22.12.2003 τροποποιητική όμοια απόφαση). Με την 187440/7.12.2005 απόφαση του Γεν. Γρ. ΥΠΕΧΩΔΕ τροποποιήθηκε η ως άνω απόφαση του ίδιου ως προς το χρονοδιάγραμμα, που επεκτάθηκε έως την 31.7.2006, και τον προϋπολογισμό (186.824,14 ευρώ λόγω αναθεώρησης). Εν τω μεταξύ, με την 42/26.03.2003 απόφαση της Δημαρχιακής Επιτροπής του Δήμου Κερατσινίου εγκρίθηκαν οι όροι για την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την ανάληψη εκπόνησης της μελέτης, η οποία, μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, ανατέθηκε σε σύμπραξη μελετητικών γραφείων, υπεγράφη δε η οικεία 41642/22.12.2003 σύμβαση εκπόνησης μελέτης. Κατά τις ειδικότερες προβλέψεις της συμβάσεως, οι οποίες στοιχούν προς τις τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται με την 9572/1845/6.4.2000 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ' 209), η εκπόνηση της μελέτης, η οποία αφορούσε την αναθεώρηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου στα διοικητικά όρια του Δήμου Κερατσινίου, θα διεξαγόταν σε δύο στάδια, το πρώτο εκ των οποίων θα περιελάμβανε την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, τη διάγνωση των προβλημάτων, προοπτικών και τάσεων του Δήμου Κερατσινίου, καθώς και τη διατύπωση της κατ' αρχήν προτάσεως για τη ρύθμιση της περιοχής (στάδιο Α). Το δεύτερο, εξάλλου, στάδιο της μελέτης θα περιελάμβανε τη λεπτομερή επεξεργασία του Γ.Π.Σ. με βάση την πρόταση που προκρίθηκε από το Δήμο Κερατσινίου, θα υποδιαιρούνταν σε επιμέρους φάσεις και θα περιελάμβανε το δομικό σχέδιο χωρικής οργάνωσης του Δήμου Κερατσινίου, την οργάνωση χρήσεων γης και μέτρα προστασίας περιβάλλοντος του Δήμου, και την γενική πολεοδομική οργάνωση και τη ρύθμιση των οικισμών και των λοιπών πολεοδομούμενων περιοχών (Β2). Μετά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης, η εκπονηθείσα μελέτη υποβλήθηκε για έγκριση στις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου Κερατσινίου (βλ. το 48917/29.10.2004 έγγραφο του αναδόχου), οι οποίες αφού διατύπωσαν ορισμένες παρατηρήσεις, επί των οποίων υπεβλήθη διορθωμένο το τεύχος και οι χάρτες του Α σταδίου (βλ. το 5547/31.1.2005 έγγραφο του αναδόχου), έδωσαν την εντολή για την έναρξη του Β' σταδίου της μελέτης (βλ. 34627/14.7.2005 σχετικό έγγραφο). Με το 2140/16.1.2006 έγγραφο του αναδόχου υποβλήθηκε το Β στάδιο της μελέτης (Β1). Με την 120/18.5.2006 απόφαση

του Δημοτικού Συμβουλίου Κερατσινίου, η οποία εκδόθηκε μετά την αναβλητική 118/17.4.2006 όμοια απόφαση, εγκρίθηκε η πρώτη φάση της μελέτης αναθεώρησης του Γ.Π.Σ. και διατυπώθηκαν κατευθύνσεις για την εκπόνηση της μελέτης του Β2 σταδίου. Κατόπιν τούτων, συντάχθηκε η μελέτη του Β2 σταδίου, που υποβλήθηκε στον Οργανισμό Αθήνας με το 32568/20.6.2006 έγγραφο του Δήμου. Τελικώς, με την 255/16.11.2006 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Κερατσινίου, εγκρίθηκε η οριστική παραλαβή της μελέτης του Β2 σταδίου του υπό τροποποίηση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου. Ενόψει, όμως, της εκδόσεως της ΚΥΑ 107017/28.8.2006 (Β 1225), η οποία, σε συμμόρφωση με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προέβλεπε την υποχρεωτική, καταρχήν, εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για σχέδια, μεταξύ άλλων, πολεοδομικού και χωροταξικού περιεχομένου, ανέκυψε το ζήτημα αν το υπό θεσμοθέτηση αναθεωρημένο ΓΠΣ Κερατσινίου έπρεπε να υπαχθεί στη διαδικασία αυτή και, αφού αντηλλάγη σχετική αλληλογραφία μεταξύ των συναρμοδίων αρχών (βλ. 320/31.1.2007 έγγραφο του ΟΡΣΑ προς το Δήμου Κερατσινίου, 14098/22.3.2007 έγγραφο του Δήμου προς το ΥΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., 127502/4.6.2007 έγγραφο της οικείας Ε.Υ.ΠΕ.), εκράτησε η άποψη ότι δεν συντρέχει τέτοια υποχρέωση επί σχεδίων και προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, όπως ήταν το υπό εκπόνηση Γ.Π.Σ., το οποίο είχε ενταχθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα “ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ 2000-2006” του Γ΄ ΚΠΣ (127953/16.5.2007 ερμηνευτική εγκύκλιος του ΥΠΕΧΩΔΕ). Κατόπιν τούτων, εκδόθηκε η 8/συν.13η/21.7.2010 γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ο.Ρ.Σ.Α., με την οποία προτάθηκαν τροποποιήσεις της υποβληθείσας μελέτης με κατά τόπους μείωση, μεταξύ άλλων, των συντελεστών δόμησης, κατά τόπους μεταβολή των χρήσεων γης, ειδική αναφορά στη δημιουργία περιοχής μητροπολιτικής παρέμβασης στην πρώην λιμενοβιομηχανική ζώνη Κερατσινίου- Δραπετσώνας με τον καθορισμό της ως Ζώνης Ελεγχόμενης Ανάπτυξης, με την ενιαία αντιμετώπιση της περιοχής μεταξύ των όμορων δήμων, τη θεσμοθέτηση ζωνών κινήτρων και πολεοδομικών μηχανισμών για όλη την περιοχή των προσφυγικών στα Ταμπούρια, τον Άγιο Παντελεήμονα, την Ευγένεια και τη Χαραυγή και την περιοχή Ανατολικά του Νεκροταφείου, την ένταξη στο σχέδιο πόλης περιοχής που βρίσκεται ανατολικά της Λεωφόρου Σχιστού, τον καθορισμό ζωνών προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και τη συμπλήρωση των προτάσεων για τα δίκτυα μεταφοράς. Η τελευταία αυτή πράξη κοινοποιήθηκε με το 2866/29.7.2010 έγγραφο του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας, στους ενδιαφερόμενους φορείς για υποβολή απόψεων, γνωμοδοτήσεων και παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2508/1997. Υποβλήθηκαν, πράγματι, απόψεις από την ΤΡΑΜ Α.Ε. (βλ. 927/19.8.2010 έγγραφο), τον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. (βλ. 31660/8.9.2010 και 5101/17.2.2011 έγγραφα), τον ΟΤΕ ESTATE (βλ. 12645/9.9.2010 έγγραφο), τη Γενική Διεύθυνση Έργων Υποδομής και Προστασίας Περιβάλλοντος της Νομαρχίας Αθηνών (βλ. 38263/13.9.2010 έγγραφο), τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε. (βλ. 1055081/15.10.2010 έγγραφο), το Γραφείο Αθλητικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού (βλ. 42552/20.10.2010 έγγραφο), τη Διεύθυνση

Πολυενομικό Σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ (βλ. 33656/3.11.2010 έγγραφο), τη Διεύθυνση Δασών του Δήμου Πειραιά (βλ. 4253/29.11.2010 έγγραφο), τη Διεύθυνση Μελετών Έργων Οδοποιίας (βλ. ΔΜΕΟ/4092/στ/1908/Φ-250/29.11.2010 έγγραφο), την Εφορεία Νεοτέρων Μνημείων (βλ. 4139/28.1.2011 έγγραφο), τη Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού (βλ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΛ/ΑΡΧ/Α1/Φ26/100649/4919/29.10.2010 σχετικό έγγραφο), τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Πειραιά, καθώς και από το Δήμο Νίκαιας (βλ. Β1/2718/5.10.2010 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Νίκαιας και την 246/2010 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Νίκαιας) και το Δήμο Πειραιά (βλ. το 5165/178/8.2.2012 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Πειραιά, με τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, καθώς και τις 37/2012 και 166/2012 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Πειραιά). Ο Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας, όμως, ο οποίος είχε, εν τω μεταξύ, συσταθεί με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και είχε υπεισέλθει στις έννομες σχέσεις του καταργηθέντος Δήμου Κερατσινίου (άρθρο 283 παρ. 1 του ν. 3852/2010), διατύπωσε αντιρρήσεις επί της ως άνω γνωμοδοτήσεως της Ε.Ε. του ΟΡΣΑ. Ειδικότερα, με την 60/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου απορρίφθηκε εν συνόλω το σχέδιο ΓΠΣ, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί από τον ΟΡΣΑ, με την αιτιολογία ότι αυτό είναι αντίθετο με τις θέσεις του Δήμου (λανθασμένη αποτύπωση των ορίων του δήμου προς την πλευρά του δήμου Περάματος, καθορισμός διαφορετικών συντελεστών από τους προταθέντες, χαρακτηρισμός ως οικοδομήσιμων των χώρων του εργοστασίου της ΔΕΗ, χαρακτηρισμός ως οικοδομήσιμης της περιοχής γύρω από το δημοτικό γήπεδο της περιοχής Ευγένειας, χαρακτηρισμός ως οικοδομήσιμων περιοχών εντασσόμενων στην ευρύτερη περιοχή της "Ανάπλασης" με αποσπασματική αντιμετώπισή τους) και τάχθηκε υπέρ της καταρτίσεως νέου σχεδίου ΓΠΣ το οποίο να καλύπτει πλέον τις πολεοδομικές ανάγκες του Δήμου, όπως αυτός διαμορφώθηκε μετά τη συνένωση του Δήμου Κερατσινίου με το Δήμο Δραπετσώνας. Περαιτέρω, με την 61/2011 πράξη του, το Δημ. Συμβούλιο αποφάσισε την ανάθεση στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο σχετικής μελέτης, μεταξύ άλλων, για την ανάπλαση της παραλιακής ζώνης. Στη συνέχεια, με την 298/2011 απόφαση του Δημ. Συμβουλίου του αιτούντος Δήμου, όπως αυτή συμπληρώθηκε με την 11/2013 όμοια, «ακυρώθηκε» η προηγούμενη 60/2011 απόφασή του και διατυπώθηκε νέα σειρά προτάσεων σε σχέση με το υπό εκπόνηση σχέδιο, όπως, μεταξύ άλλων, η αποδοχή της 28/1960 απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου Ορίων περί καθορισμού διοικητικών ορίων μεταξύ του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας και του Δήμου Περάματος, η διατήρηση ως μέσου συντελεστή δόμησης του προβλεπόμενου στο ΓΠΣ του 1991, η πολεοδομική αναβάθμιση του τμήματος της βιομηχανικής ζώνης Δραπετσώνας - Κερατσινίου, αλλά όχι με την προταθείσα μορφή της μητροπολιτικής παρέμβασης, η οποία θα παραγκωνίζε το Δήμο αποστερώντας τον από τις σχετικές αποφασιστικές αρμοδιότητες, και με διαφορετικό από τον προτεινόμενο συντελεστή δόμησης, ο καθορισμός του χώρου Νεκροταφείου Ανάστασης ως αστικού πάρκου κ.λπ. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω υποβληθείσες γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις, η

Εκτελεστική Επιτροπή του Ο.Ρ.Σ.Α. με την 2/συν.4η/25.2.2013 γνωμοδότησή της, προέβη σε εκ νέου πρόταση τροποποίησης του υπό εκπόνηση σχεδίου, η οποία στη συνέχεια, και κατόπιν υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων από διάφορους φορείς (μεταξύ άλλων αναφορά από ιδιώτη-ιδιοκτήτη εκτάσεως, από το Σύνδεσμο Γεωλόγων Μελετητών Ελλάδος, το 34252/30.9.2013 έγγραφο του Ο.Λ.Π., το 128/10.10.2013 έγγραφο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου, την ανώνυμη γενική εταιρία τσιμέντων Η.), συμπληρώθηκε με την 2/συν.2η/29.01.2014 γνωμοδότηση της ίδιας Επιτροπής. Κατ' επίκληση όλων των ως άνω γνωμοδοτήσεων, εκδόθηκε η ήδη προσβαλλόμενη 20422/15.4.2014 απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου της Δημοτικής Ενότητας Κερατσινίου του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας του Ν. Αττικής (Α.Α.Π. 142).

6. Επειδή, με το προσβαλλόμενο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (στ. 2 ε΄) καθορίζεται περιοχή μητροπολιτικής παρέμβασης, η οποία αφορά στη Δημοτική Ενότητα Κερατσινίου, όπου επιτρέπονται χρήσεις δευτερογενούς τομέα μη οχλούσας βιομηχανίας-βιοτεχνίας, τριτογενούς τομέα, κατοικίας, καθώς και χώροι κοινόχρηστου πρασίνου και αναψυχής. Η περιοχή αυτή προτείνεται να καθορισθεί ως Ζώνη Ελεγχόμενης Ανάπτυξης και να μελετηθεί ενιαία με την όμορη περιοχή παρέμβασης της Δημοτικής Ενότητας Δραπετσώνας με τις ως άνω χρήσεις, ενώ στην ενιαία πλέον περιοχή Ανάπλασης - Μητροπολιτικής Παρέμβασης προτείνεται να ορισθεί συντελεστής δόμησης 0,6, υπολογιζόμενος στο σύνολο των αρχικών ιδιοκτησιών της περιοχής ανάπλασης, καθώς και η υπαγωγή της στο καθεστώς εισφορών των άρθρου 15 του ν. 2508/1997 για το σύνολο της επιφάνειας των εντός και εκτός σχεδίου περιοχών. Τέλος, προτείνεται στο πλαίσιο της πολεοδομικής μελέτης να ορισθεί ευρύς κοινόχρηστος χώρος κατά μήκος της ακτογραμμής. Εξάλλου, μετά την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως και πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, εκδόθηκε ο ν. 4277/2014 (Α΄156), ο οποίος περιέχει το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής. Στο άρθρο 12 παρ. 4 του νέου ΡΣΑ όπου ρυθμίζεται το πλαίσιο των κατευθύνσεων πολεοδομικής οργάνωσης για το κέντρο του Πειραιά, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, δύο σημαντικές παρεμβάσεις σε περιοχές του ευρύτερου κέντρου του Πειραιά, εκ των οποίων μία είναι εκείνη της «Λιμενοβιομηχανικής Ζώνης Δραπετσώνας- Κερατσινίου» (περ. στ), δυναμένη, κατά τα ρητώς οριζόμενα (άρθρο 14 παρ. 2) να υλοποιηθεί, μεταξύ άλλων, με τον καθορισμό Ζώνης Ελεγχόμενης Ανάπτυξης κατά το άρθρο 99 του ν. 1892/1990 (Α΄101) ή μέσω των καταρτιζομένων Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων. Η παρέμβαση αυτή συγκαταλέγεται μεταξύ των αναγκαίων για την Αττική, εξειδικεύεται δε στο Παράρτημα IV (άρθρο 14 παρ. 4 περ. 5), όπου προβλέπεται «Παρέμβαση πολεοδομικής ανασυγκρότησης, οργανωμένη πολεοδομική ανάπτυξη στη “Λιμενοβιομηχανική ζώνη Δραπετσώνας - Κερατσινίου” αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της θέσης λόγω γειτνίασης με τον Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις εξής κατευθύνσεις: α) δημιουργία ενός πόλου υπερτοπικής εμβέλειας για την αναβάθμιση του Δυτικού Πειραιά, με

χρήσεις βιομηχανίας, βιοτεχνίας, υπηρεσιών, μεταποίησης, πολιτισμού, εκπαίδευσης, αναψυχής, τουρισμού και κατοικίας. Έμφαση αποδίδεται στην ενίσχυση χρήσεων άμεσα συνδεδεμένων με τις λιμενικές δραστηριότητες και στη χωροθέτηση χρήσεων συμπληρωματικών ως προς τη Λιμενική Ζώνη. β) εξασφάλιση σημαντικών αδόμητων χώρων στην κατεύθυνση αποκατάστασης της συνέχειας μεταξύ γειτονικής ενδοχώρας και παραλιακού μετώπου, με τη δημιουργία δικτύου κοινόχρηστων χώρων και εκτεταμένου Πάρκου Κοινόχρηστου Πρασίνου που θα προκύψει από την εφαρμογή εργαλείων πολιτικής γης, όπως των εισφορών γης στις εντασσόμενες περιοχές και του θεσμού της πολεοδομικής αναμόρφωσης (άρθρο 15 του ν. 2508/1997) στις εντός σχεδίου περιοχές. γ) προστασία και ανάδειξη μνημείων βιομηχανικής αρχαιολογίας με επανάχρηση τους με συμβατές δραστηριότητες. δ) οργανωμένη πολεοδομική ανάπτυξη περιορισμένης πυκνότητας και χαμηλού μέσου ΣΔ, με ενσωμάτωση εφαρμογών βιοκλιματικού σχεδιασμού στα κτήρια και το δημόσιο χώρο, που θα εγγυάται την αναβάθμιση του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος. ε) εξασφάλιση αποτελεσματικής προσπέλασης με ΜΣΤ και σε συνέχεια με την εξυπηρέτηση της λιμενικής ζώνης του Πειραιά». Με τις εν λόγω διατάξεις του ν. 4277/2014, η προβλέπουσα τη μητροπολιτική παρέμβαση στη Λιμενοβιομηχανική Ζώνη Κερατσινίου διάταξη του στ. 2 ε' του προσβαλλομένου ΓΠΣ εμφανίζεται ως εξειδίκευση σχεδιασμού ανωτέρου επιπέδου, δηλαδή Ρυθμιστικού Σχεδίου, έστω και κατά τι μεταγενεστέρου, το οποίο, πάντως, όπως προκύπτει από τη ΣΜΠΕ και τις προπαρασκευαστικές του εργασίες, είχε μελετηθεί παραλλήλως προς το ΓΠΣ.

7. Επειδή, προβάλλεται από τον αιτούντα Δήμο ότι οι ως άνω ρυθμίσεις του στ. 2 ε' του προσβαλλομένου ΓΠΣ είναι ανίσχυρες ως αντικείμενες στο συνταγματικό (άρθρο 24 παρ. 2) κανόνα της μη επιδεινώσεως των όρων διαβίωσης των κατοίκων, αφού, κατά τα προβαλλόμενα, οι ρυθμίσεις αυτές επιφέρουν υποβάθμιση του υπάρχοντος φυσικού και προβλεπόμενου από την προϊσχύουσα πολεοδομική νομοθεσία οικιστικού περιβάλλοντος, ιδίως με την πρόβλεψη χρήσεων δευτερογενούς τομέα μη οχλούσας βιομηχανίας - βιοτεχνίας, τριτογενούς τομέα. Προβάλλεται, ειδικότερα, ότι η συγκεκριμένη περιοχή εντάσσεται λειτουργικά στην ενότητα της Χαραυγής με χρήσεις κοινωφελούς και κοινοχρήστου πρασίνου και αθλητισμού και εξυπηρετεί τους κατοίκους, το δε προσβαλλόμενο ΓΠΣ θα υποβαθμίσει την ήδη διαμορφωμένη κατάσταση. Προβάλλεται, περαιτέρω, ότι με τις 298/2011 και 61/2011 γνωμοδοτήσεις του ο αιτών Δήμος εξέφρασε την αντίθεση με την συγκεκριμένη πρόταση ανάπλασης της περιοχής, προτείνοντας, μεταξύ άλλων, «τη συμμετοχή του δήμου και των δημοτών και στην εκπόνηση και στη συναίνεση σχεδίων ανάπλασης της περιοχής, τη δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου υψηλού πρασίνου τουλάχιστο 400 στρεμμάτων στο χώρο της τέως Βιομηχανικής Ζώνης, τη διατήρηση ιστορικών μνημείων, την ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών στη θάλασσα, την πράσινη ανάπτυξη - ήπια εμπορική δραστηριότητα - απασχόληση, την ανάδειξη πολιτιστικών και αρχαιολογικών χώρων, την παραχώρηση χώρων και καταβολή εισφορών στο Δήμο Κερατσινίου από τους διαπιστωμένους ιδιώτες ...».

8. Επειδή, μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης εκδόθηκε ο ν. 4342/2015 (Α' 143), με το άρθρο 28 παρ. 1 του οποίου αντικαθίσταται η παράγραφος 5 του τμήματος του Παραρτήματος IV του νέου ΡΣΑ (ν. 4277/2014), το οποίο αναφέρεται στα «Προγράμματα Ειδικών Παρεμβάσεων Μητροπολιτικού Χαρακτήρα για την Αττική» της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του νόμου αυτού, ως εξής: «5. Οργανωμένη πολεοδομική ανασυγκρότηση - ανάπτυξη στο παραλιακό μέτωπο εξακοσίων σαράντα (640) στρεμμάτων του δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας, αξιοποιώντας πλεονεκτήματα της θέσης λόγω γειτνίασης με το λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις εξής κατευθύνσεις: α) Δημιουργία ενός πόλου υπερτοπικής εμβέλειας για την αναβάθμιση του δυτικού Πειραιά, με χρήσεις πολιτισμού, εκπαίδευσης, υγείας, αθλητισμού, πράσινου και αναψυχής. Έμφαση δίνεται στην ενίσχυση χρήσεων, αυτού του χαρακτήρα, άμεσα συνδεδεμένων με τη λειτουργία του αστικού ιστού και στην χωροθέτηση συμπληρωματικών χρήσεων της αναψυχής προς το θαλάσσιο μέτωπο. β) Εξασφάλιση σημαντικών αδόμητων χώρων για κοινόχρηστες χρήσεις και χρήσεις αναψυχής στην κατεύθυνση αποκατάστασης της συνέχειας μεταξύ γειτονικής ενδοχώρας και παραλιακού μετώπου με τη δημιουργία εκτεταμένου πάρκου κοινόχρηστου πρασίνου, που θα προκύψει στο μεγαλύτερο ποσοστό από την εφαρμογή εργαλείων πολιτικής γης και εισφορών, όπως αυτά καθορίζονται από την πολεοδομική μελέτη ανάπλασης που εκπονείται από το δήμο Κερατσινίου - Δραπετσώνας. Η χρήση αναψυχής θα εφαρμοστεί μετά την εξειδίκευσή της από την πολεοδομική μελέτη. Ο μέγιστος συντελεστής δόμησης που είναι δυνατόν να καθοριστεί από την πολεοδομική μελέτη ορίζεται σε 0,15 επί της συνολικής έκτασης. γ) Προστασία και ανάδειξη των μνημείων βιομηχανικής αρχαιολογίας με επανάχρησή τους με συμβατές στις ανωτέρω χρήσεις δραστηριότητες, οι οποίες ανάγονται στην ιστορικότητα, τον πολιτισμό και τις παραδόσεις της περιοχής. δ) Εξασφάλιση αποτελεσματικής προσπέλασης με μέσα σταθερής τροχιάς για την εξυπηρέτηση του Πειραιά, αλλά και για τη σύνδεση της περιοχής με το δήμο Κερατσινίου - Δραπετσώνας». Περαιτέρω, με την επόμενη παρ. 2 του ίδιου άρθρου 28 αντικαταστάθηκε και η ως άνω ρύθμιση του προσβαλλομένου ΓΠΣ, ως εξής: «ε. Τον καθορισμό Περιοχής Ανάπλασης και Ειδικής Παρέμβασης Μητροπολιτικού Χαρακτήρα της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του ν. 4277/2014, όπως ισχύει, ως πόλου υπερτοπικής εμβέλειας, επιφάνειας εξακοσίων σαράντα (640) στρεμμάτων στο παραλιακό μέτωπο του δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας, με χρήσεις πολιτισμού, εκπαίδευσης, υγείας, αθλητισμού, πράσινου και αναψυχής, με προτεινόμενο συντελεστή δόμησης 0,15 στο σύνολο της έκτασης, όπως η περιοχή φαίνεται στο χάρτη Π-1 σε κλίμακα 1:10.000, ο οποίος δημοσιεύεται με την παρούσα ρύθμιση και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής». Στην αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού αναφέρονται τα εξής: «Η πρώην λιμενοβιομηχανική ζώνη Κερατσινίου - Δραπετσώνας, δηλαδή η ευρύτερη παραλιακή περιοχή γύρω από το παλιό εργοστάσιο Λιπασμάτων, που βρίσκεται μεταξύ του επιβατικού και εμπορικού λιμένα του Πειραιά, αποτελεί μία ζωτικής σημασίας από άποψη θέσης, περιοχή για τον δυτικό Πειραιά και ειδικότερα, για το δήμο Κερατσινίου - Δραπετσώνας. Η περιοχή αυτή που αποτελούσε στο παρελθόν μια βασική βιομηχανική ζώνη για την περιοχή του Πειραιά είναι σήμερα

ανενεργή βιομηχανικά, τα περισσότερα βιομηχανικά κτίρια έχουν κατεδαφιστεί και εμφανίζει σημαντικά προβλήματα περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Οι ισχύουσες διατάξεις υποβαθμίζουν σημαντικά το περιβαλλοντικό ισοζύγιο της ευρύτερης περιοχής του δυτικού Πειραιά και ταυτόχρονα του δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας. Οι συνολικές χρήσεις γης που είχαν προσδιοριστεί για τη συγκεκριμένη περιοχή υποβάθμιζαν έτι περαιτέρω με χρήσεις βιομηχανικές, μεταποιητικές κλπ αλλοιώνοντας το φυσικό περιβάλλον, χωρίς να στοχεύουν στην βελτίωση της επιβεβαρυμένης ποιότητας ζωής των κατοίκων. Η περιοχή αυτή προβλέπεται πλέον ως περιοχή στρατηγικής παρέμβασης για την ποιοτική αναβάθμιση του δυτικού Πειραιά, όσο και για το δήμο Κερατσινίου - Δραπετσώνας, με την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας περιβάλλοντος και υποδομών, κύριων λειτουργιών, καθώς και διεξόδου αναψυχής προς το θαλάσσιο μέτωπο. Συγκεκριμένα, προτείνονται χρήσεις αναψυχής, καθώς και χώροι αστικού πρασίνου, εμπλουτισμένες με εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας, οι οποίες θα εξυπηρετούν κατά κύριο λόγο τόσο τις ανάγκες του εν λόγω δήμου, όσο και τις ανάγκες του δυτικού Πειραιά. Επίσης προτείνεται η πολεοδόμηση της περιοχής, ώστε να υπαχθεί στις διατάξεις εισφορών σε γη και να εξασφαλιστούν οι απαιτούμενοι και αναγκαίοι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι, που θα καθοριστούν από την πολεοδομική μελέτη. Οι χρήσεις θα εξειδικευτούν από την πολεοδομική μελέτη ανάπλασης, η οποία θα εκπονηθεί από το δήμο Κερατσινίου - Δραπετσώνας. Ταυτόχρονα με την παρούσα διάταξη προσαρμόζεται, αντίστοιχα, η σχετική διάταξη της τροποποίησης του ΓΠΣ της δημοτικής ενότητας Κερατσινίου - Δραπετσώνας (υπ' αριθμ. 20422/2014, ΦΕΚ ΑΑΠ 142). Η προτεινόμενη ρύθμιση στο σύνολο της τυγχάνει της στήριξης του δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας, για την επεξεργασία της οποίας ο Δήμος συνέβαλε ουσιωδώς και το δημοτικό του Συμβούλιο την ενέκρινε με την υπ' αριθμόν 70/2015 απόφασή του. Υπογραμμίζεται, επίσης, ότι την εν λόγω ρύθμιση στηρίζει και ψήφισε ο Δήμος Πειραιά και όλοι οι δήμοι της Β' Περιφέρειας Πειραιά, Νίκαιας - Ρέντη, Κορυδαλλού, Περάματος, Σαλαμίνας, γεγονός που αναδεικνύει την ευρύτατη κοινωνική αποδοχή της ρύθμισης».

9. Επειδή, η ως άνω διάταξη του άρθρου 28 παρ. 2 του ν. 4342/2015 αντικατέστησε πλήρως την προσβαλλόμενη από το Δήμο διάταξη του στ. 2 ε' του προσβαλλομένου ΓΠΣ και, μάλιστα, κατά τρόπο ευνοϊκό για τον ίδιο, όπως, άλλωστε, προκύπτει από το γεγονός ότι το Δημοτικό Συμβούλιο τάχθηκε, κατά τα εκτιθέμενα στην προηγούμενη σκέψη, υπέρ του περιεχομένου της με την 70/2015 απόφασή του. Συντρέχει, επομένως, περίπτωση εν μέρει κατάργησης της παρούσας δίκης, κατά το μέρος, δηλαδή, που αφορά την εν λόγω προσβαλλόμενη διάταξη του ΓΠΣ, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 (Α' 8). Και ναι, μεν, η διάταξη του άρθρου 28 παρ. 1 και 2 του ν. 4342/2015 εκδόθηκε σε πολύ σύντομο χρόνο από τη θέσπιση του προσβαλλομένου ΓΠΣ, χωρίς να προκύπτει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τάσσει η νομοθεσία σε υλοποίηση της σχετικής συνταγματικής επιταγής (άρθρο 24 παρ. 2 Συντ.) για το, κατ' εξαίρεση, επιτρεπτό της τροποποίησης προ της παρόδου του προβλεπομένου ελαχίστου χρόνου ισχύος του, και, περαιτέρω, η τροποποίηση επιχειρήθηκε χωρίς να

προκύπτει από τα στοιχεία που έχει το Δικαστήριο στη διάθεσή του, ότι προηγήθηκε ΣΜΠΕ, κατά την εκδοθείσα σε συμμόρφωση προς το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης νομοθεσία ούτε οποιαδήποτε επιστημονική μελέτη χωροταξικού περιεχομένου (πρβλ. ΣτΕ 1970/-1/2012 Ολομ., 416-8/2011 Ολομ., 123/2007 Ολομ. κ.ά.), όπως επισημαίνει η παρεμβαίνουσα με το από 8.2.2017 υπόμνημά της, που κατατέθηκε εντός της χορηγηθείσης από τον Πρόεδρο σχετικής προθεσμίας. Η, τυχόν, αντισυνταγματικότητα, όμως, της διάταξης αυτής και το κύρος της εν γένει δεν εξετάζονται, καταρχήν, από το Δικαστήριο, εφόσον η διάταξη οδηγεί σε κατάργηση της δίκης (πρβλ. ΣτΕ 522-6/2015 Ολομ., 4754/2012 Ολομ.). Ενόψει τούτων, και ανεξάρτητα από το κύρος του άρθρου 28 παρ. 1 και 2 του ν. 4342/2015, η παρούσα δίκη πρέπει να κηρυχθεί κατηρημένη κατά το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, κατά το μέρος που με την αίτηση πλήσσει η διάταξη του στ. 2 ε' του προσβαλλομένου ΓΠΣ. Δεδομένου δε του γεγονότος ότι η παρέμβαση αφορά αποκλειστικά το συγκεκριμένο μέρος της προσβαλλομένης πράξεως, η κατά τα λοιπά εξέτασή της αποβαίνει άνευ αντικειμένου. Συνεπώς, η μερική αυτή κατάργηση της δίκης καταλαμβάνει και ολόκληρη την παρέμβαση. Πρέπει, όμως, να εξετασθούν οι λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους ο αιτών Δήμος στρέφεται κατά άλλων ρυθμίσεων του προσβαλλομένου ΓΠΣ, ως προς τις οποίες η δίκη διατηρεί το αντικείμενό της.

10. Επειδή, όπως γίνεται παγίως δεκτό, η ανάθεση της αρμοδιότητας έγκρισης των γενικών πολεοδομικών σχεδίων σε κατώτερα όργανα της κεντρικής ή αποκεντρωμένης κρατικής διοικήσεως και όχι στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δεν δημιουργεί ζήτημα αντιθέσεως προς το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος. Ο κανόνας αυτός ισχύει ανεξαρτήτως εάν η υπαγόμενη στο γενικό πολεοδομικό σχέδιο περιοχή ή τμήμα αυτής αφορά σε μη προστατευόμενες περιοχές του αστικού ή του περιαστικού χώρου ή σε περιοχές του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος που, όπως εν προκειμένω, διέπονται από ειδικό καθεστώς αυξημένης προστασίας, όπως είναι οι παράκτιες ζώνες, τούτο δε για το λόγο ότι το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, το οποίο συνιστά τη γενική πρόταση πολεοδομικής οργάνωσης ορισμένης περιοχής, δεν συνιστά την τελική πράξη πολεοδόμησης της περιοχής αυτής, η οποία, εφόσον δεν εμπίπτει εντός εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή πολεοδομικής μελέτης, παραμένει εκτός σχεδίου και μετά την έκδοση ΓΠΣ που την περιλαμβάνει. Συνεπώς, ο λόγος ακυρώσεως με τον οποίο υποστηρίζονται τα αντίθετα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος (πρβλ. ΣτΕ 1244/2016 επταμ.).

11. Επειδή, εξάλλου, με την Οδηγία 2001/42/EK (L197) επιχειρείται η ενσωμάτωση των απαιτήσεων της περιβαλλοντικής προστασίας στα σχέδια και προγράμματα που εκπονούνται από τις εθνικές αρχές σε συγκεκριμένους τομείς δραστηριοτήτων που, κατά την εκτίμηση του κοινοτικού νομοθέτη, έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (ΔΕΕ, απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2012, C - 41/11, Inter - Environnement Wallonie ASBL κατά Region Wallonne, σκέψη 40 κ.ά.). Με την οδηγία εισάγεται διαδικασία εκ των προτέρων εκτιμήσεως των επιπτώσεων που έχουν στο

περιβάλλον σημαντικά σχέδια και προγράμματα, στο πλαίσιο υλοποίησης των οποίων εκτελούνται, κατά κανόνα, περισσότερα έργα και αναπτύσσονται πλείονες δραστηριότητες που υπόκεινται στη συνήθη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδοτήσεως. Για τη μεταφορά της οδηγίας 2001/42/EK στην ελληνική έννομη τάξη εκδόθηκε η 107017/28.6.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β´ 1225), με την οποία καθορίσθηκε η διαδικασία στρατηγικής εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων διαφόρων σχεδίων και προγραμμάτων, τα οποία, λόγω του αντικειμένου τους ή της εκτάσεως εφαρμογής τους, τεκμαίρεται ότι έχουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον (πρβλ. ΣτΕ 3650/2010 Ολ., ΣτΕ 4874/2013, 4013/2013, 1421-2/2013 κ.α.). Από τη συνδυασμένη, εξάλλου, ερμηνεία των άρθρων 2 περ. α΄ και 3 παρ. 1 - 4 της οδηγίας 2001/42/EK συνάγεται ότι στον κανόνα της υπαγωγής στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας των σχεδίων και προγραμμάτων που εκπονούνται ή εγκρίνονται από τις αρχές των κρατών - μελών σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, αφορούν συγκεκριμένους τομείς δραστηριοτήτων όπως είναι η «χωροταξία» ή η «χρήση εδάφους», και προβλέπονται ως υποχρεωτικά από την εθνική νομοθεσία, όπως είναι τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (βλ. παράρτημα Ι της ως άνω κ.υ.α. 107017/28.6.2006) εμπίπτουν, καταρχήν, και σχέδια και προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά τη ρητή, όμως, ειδική πρόβλεψη του άρθρου 3 παρ. 9 της οδηγίας, το περιεχόμενο της οποίας αποδίδεται με το άρθρο 3 παρ. 4 της κ.υ.α. 107017/28.6.2006, από το πεδίο εφαρμογής της εξαιρούνται «σχέδια και προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα κατά τις αντίστοιχες τρέχουσες περιόδους προγραμματισμού για τους κανονισμούς του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθμ. 1260/1999 και (ΕΚ) αριθμ. 1257/1999».

12. Επειδή, περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999 του Συμβουλίου «περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία» (L 161, βλ. και τον εκτελεστικό κανονισμό 1685/2000 της Επιτροπής, L 193), ορίζεται ότι, κατά την ανάπτυξη της δράσης της Κοινότητας μέσω των διαρθρωτικών ταμείων, του ταμείου συνοχής και των λοιπών χρηματοδοτικών μηχανισμών, συνεκτιμώνται οι απαιτήσεις για την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος, προς τις οποίες, κατά ρητή πρόβλεψη του άρθρου 12 του κανονισμού, πρέπει να είναι συμβατές και οι επιμέρους χρηματοδοτούμενες από τα ταμεία πράξεις. Στο άρθρο 2 παρ. 5 του κανονισμού προβλέπεται, συναφώς, ότι η Επιτροπή και τα κράτη - μέλη «μεριμνούν για τη συνέπεια των πράξεων των Ταμείων προς τις λοιπές κοινοτικές πολιτικές και ενέργειες ... καθώς και για την ενσωμάτωση των απαιτήσεων προστασίας του περιβάλλοντος στον ορισμό και την εφαρμογή τους». Εξάλλου, στο άρθρο 9, με τις διατάξεις του οποίου επιχειρείται η αποσαφήνιση των μνημονευόμενων στον κανονισμό κρίσιμων εννοιών, δίδεται ο ορισμός του κοινοτικού πλαισίου στήριξης, το οποίο «διαιρείται σε άξονες προτεραιότητας και εφαρμόζεται μέσω ενός ή περισσότερων επιχειρησιακών προγραμμάτων», συμβατών, κατά τα ανωτέρω, με την προστασία του περιβάλλοντος, με ρητή αναφορά στους χρηματοδοτικούς πόρους για

την υλοποίησή του. Σε συμφωνία με τις διατάξεις του ως άνω Κανονισμού 1260/1999 εισήχθησαν με τον ν. 2860/2000 (Α΄ 251) αντίστοιχες ρυθμίσεις για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Στον νόμο αυτό προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος του ΚΠΣ «διασφαλίζει τη συμβατότητα των πράξεων που εντάσσονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα προς το εθνικό και το κοινοτικό δίκαιο, καθώς και τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές και ιδίως όσον αφορά τις διατάξεις για ... την προστασία του περιβάλλοντος» (άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ). Από τις ως άνω διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας συνάγεται ότι κατά τον σχεδιασμό των επιχειρησιακών προγραμμάτων του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης πρέπει να αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στην ενσωμάτωση των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας. Η ίδια μέριμνα πρέπει να επιδεικνύεται και κατά την εκ μέρους των εθνικών αρχών προπαρασκευή προτάσεων για ένταξη συγκεκριμένων έργων στο οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα, τα οποία, όπως, άλλωστε, και οι υπαγόμενες σε αυτά πράξεις πρέπει, επιπλέον, να είναι απολύτως συμβατές με τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος. Η συμβατότητα, εξάλλου, αυτή, όπως και η ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων, αποτελούν κριτήρια επιλεξιμότητας των σχετικών δαπανών, η συνδρομή των οποίων ελέγχεται τόσο κατά το στάδιο της αρχικής εγκρίσεως των επιχειρησιακών προγραμμάτων, όσο και κατά τα χρονικώς επόμενα στάδια αξιολόγησης της υλοποίησής τους. Οι διαπιστώσεις αυτές ισχύουν, κατά μείζονα λόγο, για σχέδια που εντάσσονται σε συγχρηματοδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα, πρωταρχικός στόχος του οποίου είναι η προστασία, η διαχείριση, η αναβάθμιση και η ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, και στο οποίο ενσωματώνονται ως αυτοτελής άξονας προτεραιότητας, δράσεις, ενέργειες και πράξεις που αφορούν τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και τον εν γένει βιώσιμο σχεδιασμό των χρήσεων γης.

13. Επειδή, όπως εκτέθηκε ήδη, η μελέτη του προσβαλλόμενου γενικού πολεοδομικού σχεδίου είχε υπαχθεί, στο συγχρηματοδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης «Περιβάλλον 2000 - 2006» (βλ. σχετικά την 102390/4.11.2002 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ, εκδοθείσα κατ' επίκληση, μεταξύ άλλων, του κανονισμού ΕΚ 1260/1999 και του ν. 2860/2000). Ως εκ τούτου εξαιρείται, δυνάμει του άρθρου 3 παρ. 9 της οδηγίας 2001/42/ΕΚ, από το πεδίο εφαρμογής της (ΣτΕ 1246/2016 επταμ., 1244/2016 επταμ.), ο δε λόγος, με τον οποίο προβάλλεται ότι το προσβαλλόμενο ΓΠΣ μη νομίμως δεν υπήχθη στη διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

14. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 10 του ν. 2508/1997, 3 παρ. 4 και 5 του ν. 1337/1983 και 5 παρ. 4 του ν. 1515/1985 συνάγεται ότι ο αρμόδιος Υπουργός μπορεί να εγκρίνει το υποβληθέν προς έγκριση σχέδιο του ΓΠΣ, όπως διαμορφώθηκε μετά την τήρηση της γνωμοδοτικής διαδικασίας ενώπιον

της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Αθήνας, επιφέροντας σε αυτό ακόμη και ουσιώδεις μεταβολές, εφόσον αυτές δικαιολογούνται από πολεοδομικούς λόγους ή λόγους προστασίας του περιβάλλοντος. Δεν απαιτείται δε στην περίπτωση αυτή η αναπομπή του σχεδίου στον οικείο Ο.Τ.Α., ο οποίος γνωμοδοτεί σε προγενέστερα στάδια της διαδικασίας ή εισηγείται ο ίδιος το αρχικό προσχέδιο. Η εξαρχής τήρηση της διαδικασίας απαιτείται μόνον προκειμένου να εισαχθούν ρυθμίσεις, οι οποίες αφορούν αντικείμενα που δεν αποτέλεσαν περιεχόμενο της μελέτης και του προσχεδίου του γενικού πολεοδομικού σχεδίου (πρβλ. ΣτΕ 1242/2016 επταμ.), αφού, ως προς τα αντικείμενα αυτά, μη περιληφθέντα στη μελέτη, ούτε ο Δήμος είχε την ευκαιρία να γνωμοδοτήσει ούτε η Διοίκηση να λάβει υπ' όψιν τη γνωμοδότησή του. Αντιθέτως, ως προς τα θέματα που συμπεριελήφθησαν στη μελέτη, η οποία γνωστοποιήθηκε στο Δήμο και αυτός άσκησε τη νόμιμη γνωμοδοτική του αρμοδιότητα, οι τροποποιήσεις που επιφέρει το αποφασιστικό όργανο δεν καθιστούν, άνευ άλλου τινός, εξαρχής τηρητέα τη γνωμοδοτική διαδικασία. Δεδομένου, εξάλλου, ότι ο Δήμος, στην περιφέρεια του οποίου αφορά το υπό κατάρτιση ΓΠΣ, δεν είναι το όργανο στο οποίο ο νόμος αναθέτει την αποφασιστική αρμοδιότητα για την έκδοση του, η δε γνώμη που ο ίδιος εκδίδει στο πλαίσιο της τηρουμένης διοικητικής διαδικασίας προ της εκδόσεως του ΓΠΣ, δεν χαρακτηρίζεται από το νομοθέτη ως σύμφωνη, η εισαγωγή ρυθμίσεων, στις οποίες ο Δήμος έχει εναντιωθεί, δεν είναι εξ αυτού και μόνο του λόγου μη νόμιμη (βλ. Σ.τ.Ε. 2877/2015, 1848/2013 σκ. 11). Ο λόγος, επομένως, σύμφωνα με τον οποίο οι ρυθμίσεις του προσβαλλομένου ΓΠΣ, καθ' ό μέρος διαφοροποιούνται έναντι των προτάσεων του Δήμου, μη νομίμως θεσπίσθηκαν χωρίς να τηρηθεί εκ νέου η γνωμοδοτική διαδικασία, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, αφού με αυτόν δεν προβάλλεται ότι οι ρυθμίσεις αυτές αφορούν σε θέματα που δεν είχαν μελετηθεί ούτε είχαν υπαχθεί στη διαδικασία της προηγηθείσης διαβουλεύσεως. Κατά το μέρος, εξάλλου, που με το λόγο ακυρώσεως γίνεται αναφορά στο κεφάλαιο της προσβαλλόμενης πράξης που αφορά τη μητροπολιτική παρέμβαση στη Λιμενοβιομηχανική Ζώνη Δραπετσώνας - Κερατσινίου, ως προς το οποίο η δίκη κηρύχθηκε, κατά τα προαναφερόμενα, ως κατηρημένη, ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος.

15. Επειδή, με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 3852/2010 ("Καλλικράτης") οι Δήμοι Κερατσινίου και Δραπετσώνας καταργήθηκαν και συνενώθηκαν στο Δήμο Κερατσινίου - Δραπετσώνας. Προβάλλεται, ενόψει αυτού, ότι μη νομίμως το προσβαλλόμενο ΓΠΣ αναφέρεται μόνο στο Δήμο Κερατσινίου και ότι έπρεπε να εκδοθεί ενιαίο ΓΠΣ για τις δύο δημοτικές ενότητες του νέου Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας. Ο ν. 3852/2010, όμως, ο οποίος κατήργησε, κατά γενικό κανόνα, τους προϋφισταμένους δήμους και τους συνένωσε σε λιγότερους αλλά μεγαλύτερης εδαφικής περιφέρειας νέους, δεν κατέστησε υποχρεωτική την θέσπιση χωροταξικών σχεδίων με σημείο αναφοράς την εδαφική περιφέρεια των νέων, μεγαλύτερης έκτασης, δήμων. Αντιστρόφως, δεν απαγόρευσε την εκπόνηση αυτοτελών σχεδίων, όπως τα ΓΠΣ, για το τμήμα του δήμου που αποτελεί διακεκριμένη δημοτική ενότητα, η οποία συμπίπτει με την περιφέρεια

του καταργημένου τέως δήμου και φέρει το όνομά του, αποτελώντας, άλλωστε, αυτοτελές έναντι του ενιαίου δήμου σημείο αναφοράς. Αντίστοιχη απαγόρευση δεν απορρέει, κατά μείζονα λόγο, από τις διέπουσες την κατάρτιση ΓΠΣ διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας, κατ' εφαρμογή των οποίων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη και οι οποίες, άλλωστε, είναι προγενέστερες της δημιουργίας των νέων διευρυμένων δήμων του ν. 3852/2010. Πρέπει, επομένως, να απορριφθεί ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο υποστηρίζεται το αντίθετο.

16. Επειδή, όπως έχει παγίως κριθεί, με τις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 2508/1997 εισήχθη σύστημα πολεοδομικού σχεδιασμού, το οποίο, κατά τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του, ταυτίζεται με εκείνο που είχε εισαχθεί με τον ν. 1337/1983. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει δύο διαδοχικές φάσεις, οι οποίες αντιστοιχούν σε διαφορετικά επίπεδα πολεοδομικού σχεδιασμού, το πρώτο εκ των οποίων συνίσταται στην εκπόνηση γενικού πολεοδομικού σχεδίου, ενώ το δεύτερο στην εκπόνηση και έγκριση της πολεοδομικής μελέτης, την οποία ακολουθεί το στάδιο της εφαρμογής της. Από τις ίδιες διατάξεις συνάγεται, περαιτέρω, ότι βασικό στοιχείο του Γ.Π.Σ. είναι ο καθορισμός χρήσεων γης στην περιοχή που καλύπτει, ρύθμιση από την οποία εξαρτάται κατά μεγάλο ποσοστό η πολεοδομική οργάνωση και εξέλιξη της περιοχής που αφορά. Από τις ίδιες διατάξεις συνάγεται ότι τόσο κατά την έγκριση όσο και κατά την τυχόν τροποποίησή του Γ.Π.Σ. πρέπει να τηρείται ο θεμελιώδης κανόνας της βελτιώσεως του υπάρχοντος φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος, η διαφύλαξη και προαγωγή του οποίου αποτελεί ένα εκ των πρωταρχικών στόχων του οικείου σχεδιασμού. Συνέπεια τούτου είναι ότι κάθε τροποποίηση ήδη εγκεκριμένου Γ.Π.Σ. πρέπει να αποβλέπει στη ενίσχυση της προστασίας του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και, κατ' επέκταση, στη βελτίωση των όρων διαβίωσης των κατοίκων της περιοχής που καλύπτει. Για τον λόγο αυτό, τροποποίηση συνεπαγόμενη μεταβολή χρήσεων γης, οι οποίες, κατά τα ήδη εκτεθέντα, αποτελούν ουσιώδες στοιχείο της επιβαλλόμενης κατ' άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος ορθολογικής χωροταξίας και πολεοδομίας και εκ των οποίων ουκ άνευ περιεχόμενο του γενικού πολεοδομικού σχεδίου, είναι δυνατή μόνον εφόσον συνοδεύεται από λεπτομερή ειδική μελέτη, από την οποία να προκύπτει η αξιολόγηση όλων των κατά νόμο στοιχείων, μεταξύ των οποίων και η επίδραση της νέας πολεοδομικής οργάνωσης στο περιβάλλον, και, ενόψει της μελέτης αυτής, να διατυπώνονται οι κατά νόμον γνωμοδοτήσεις που προηγούνται της έγκρισης ή τροποποίησης του σχεδίου. Περαιτέρω, όπως έχει κριθεί, ο καθορισμός των επιτρεπόμενων χρήσεων γης, από τον οποίο εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό η ποιότητα ζωής στην πόλη, πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ορθολογικό, σε συμφωνία προς πολεοδομικά κριτήρια και χάριν του δημοσίου συμφέροντος. Τούτο ουδόλως σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται η μεταβολή των επιτρεπομένων χρήσεων γης και των προϊσχυόντων όρων και περιορισμών δομήσεως με νεότερο Γ.Π.Σ., οι νεότερες, όμως, ρυθμίσεις πρέπει να στηρίζονται σε αντικειμενικά πολεοδομικά κριτήρια (ΣτΕ 1242/2016 επταμ.). Τέλος, ο εξορθολογισμός του καθεστώτος των ισχυουσών σε ορισμένη περιοχή χρήσεων γης, ο

οποίος οφείλει, κατά τα προαναφερόμενα, να επιχειρείται με βάση τα πορίσματα ειδικής επιστημονικής μελέτης, επιτρέπεται να περιλαμβάνει και την πρόβλεψη χρήσεων που δεν προέβλεπε το προηγούμενο πολεοδομικό καθεστώς, η οποία, εφόσον συντρέχουν αυτές οι προϋποθέσεις, δεν συνιστά επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης του πληθυσμού, που θα αντέβαινε στο άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος (πρβλ. ΣΤΕ 914/2017 επταμ.).

17. Επειδή, το προϊσχύσαν Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Κερατσινίου, το οποίο, κατά τα προαναφερόμενα, είχε εγκριθεί με την 50491/1391/12.3.1991 απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, προέβλεπε δεκαοκτώ πολεοδομικές ενότητες και όριζε ως επιτρεπτές χρήσεις αυτές της γενικής κατοικίας του άρθρου 3 του π.δ. της 23.2.1987 (Δ' 166). Περαιτέρω, το ΓΠΣ προέβλεπε χωροθέτηση υπερτοπικού κέντρου στις πολεοδομικές ενότητες 11 (Λιμάνι - Βόρεια) και 13 (Ταμπούρια) με σταδιακή του οργάνωση ως δευτερεύοντος κέντρου υπερτοπικής σημασίας με εξυπηρετήσεις διοίκησης, οι οποίες περιλαμβάνονται, κατά το νόμο, στις χρήσεις πολεοδομικού κέντρου και όχι σε αυτές της γενικής κατοικίας, σε κανένα σημείο, όμως, δεν προέβλεπε χρήσεις πολεοδομικού κέντρου του άρθρου 4 του ως άνω πρ. δ/τος. Εξάλλου, στο πλαίσιο επικαιροποίησης του ΓΠΣ, ανατέθηκε από τον τότε Δήμο Κερατσινίου, κατά τα εκτιθέμενα σε προηγούμενη σκέψη, η σύνταξη μελέτης, η οποία εκτιμήθηκε δεόντως από την Ε.Ε. του ΟΡΣΑ και απετέλεσε αναπόσπαστο τμήμα των σχετικών γνωμοδοτήσεων, όπως ρητώς εκτίθεται στην 8/συν.13η/21.7.2010 πράξη του οργάνου αυτού. Στην υπηρεσιακή εισήγηση που συνοδεύει την εν λόγω γνωμοδότηση, προτείνεται για το σύνολο του Δήμου, ο πληθυσμός του οποίου προβλεπόταν να ανέλθει σε 80.865 κατοίκους το έτος 2015, μία μόνο περιοχή πολεοδομικού κέντρου με τις χρήσεις γης του άρθρου 4 του π.δ. της 23.2.1987 (βλ., όμως, και επόμενη σκέψη), η οποία οριοθετείται στην περιοχή του ως άνω υπερτοπικού κέντρου στην περιοχή "Ταμπούρια", το οποίο προβλεπόταν ήδη από το προϊσχύσαν ΓΠΣ, με επέκταση, όμως, των ορίων του. Αντίστοιχο είναι, εξάλλου, το περιεχόμενο και των επομένων γνωμοδοτήσεων της ΕΕ του ΟΡΣΑ (2/συν.4η/25.2.2013 και 2/συν.2η/29.01.2014), που εκδόθηκαν, κατά τα προαναφερόμενα, κατόπιν εκτεταμένης διαβουλεύσεως με τη συμμετοχή και του αιτούντος Δήμου. Ενόψει των ως άνω υπηρεσιακών γνωμοδοτήσεων και της χωροταξικής μελέτης που αυτές υιοθετούν, εκδόθηκε το προσβαλλόμενο ΓΠΣ, το οποίο προβλέπει στο στ. 2 α' "τον καθορισμό χρήσεων πολεοδομικού κέντρου, όπως προσδιορίζεται από το άρθρο 4 του από 23.2.1987 π. δ/τος, στην περιοχή Ταμπούρια. Επιπλέον επιτρέπονται κτίρια περίθαλψης". Έτσι, όμως, η εν λόγω ρύθμιση παρίσταται ως προϊόν συνεκτιμήσεως των εκδοθεισών γνωμοδοτήσεων και της επιστημονικής μελέτης που υιοθετήθηκε από αυτές, εν πάση δε περιπτώσει, με τη ρύθμιση αυτή επιχειρείται η οργάνωση και διεύρυνση του ήδη προβλεπομένου από το προηγούμενο ΓΠΣ υπερτοπικού κέντρου στο νέο περιβάλλον των μεγαλύτερων και λιγότερων πολεοδομικών ενότητων (10 αντί 18), που οργανώνεται από το προσβαλλόμενο ΓΠΣ. Ενόψει τούτων, ο λόγος, σύμφωνα με τον οποίο η θεσμοθέτηση χρήσεων πολεοδομικού κέντρου συνιστά επιδείνωση του

οικιστικού καθεστώτος της περιοχής Ταμπούρια, όπου, παρά την ύπαρξη υπερτοπικού κέντρου, προβλέπονταν, πάντως, οι χρήσεις γενικής κατοικίας, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

18. Επειδή, περαιτέρω, το στ. 2 β' του προσβαλλομένου ΓΠΣ προβλέπει "τον καθορισμό του χώρου εγκαταστάσεων ΔΕΗ και του χώρου των αλευρομύλων ως χώρων με χρήση κεντρικών λειτουργιών της πόλης, όπως προσδιορίζεται με το άρθρο 4 του από 23.2.1987 π.δ/τος". Προβάλλεται ότι και οι ρυθμίσεις αυτές συνιστούν επιδείνωση των χρήσεων γης της περιοχής αυτής σε σχέση με το προϊσχύσαν ΓΠΣ, με το οποίο, κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος, προβλεπόταν για την ίδια περιοχή "είτε η επιβολή ειδικών μέτρων αντιρρύπανσης [των οχληρών εγκαταστάσεων] είτε η μετεγκατάστασή τους". Ανεξαρτήτως, όμως, του κατά πόσον ο λόγος αυτός στηρίζεται επί αληθούς προϋποθέσεως, αφού στο λεκτικό μέρος του προϊσχύσαντος ΓΠΣ δεν διαλαμβάνεται παρόμοια κατεύθυνση, αλλά, αντιθέτως, προβλέπεται η "χρησιμοποίηση του ατμο-ηλεκτρικού σταθμού Αγίου Γεωργίου για συνδυασμένη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεθέρμανσης του οικισμού", ο λόγος, είναι, πάντως, αβάσιμος, διότι το προσβαλλόμενο ΓΠΣ με την πλησσομένη ρύθμιση του στ. 2 β' ουδόλως αποκλείει τη λήψη αντιρρυπαντικών μέτρων οποιασδήποτε οχλούσας δραστηριότητας, προβλέπει δε ως ισχύουσες χρήσεις αυτές των κεντρικών λειτουργιών πόλης του ως άνω άρθρου 4 του π.δ. της 23.2.1987, οι οποίες, εφόσον εφαρμοσθούν μετά την απομάκρυνση των εγκαταστάσεων της ΔΕΗ (βλ. ΕΕ ΟΡΣΑ 2/συν.2/29.1.2014), δεν προκύπτει ότι περιλαμβάνουν βιομηχανικές δραστηριότητες. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν συνιστούν προδήλως επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης, όπως αβασίμως προβάλλεται, ο δε χαρακτηρισμός στο συνοδευτικό της προσβαλλόμενης πράξης διάγραμμα τμήματος της περιοχής στη βορειοανατολική της πλευρά ως "ΒΙΠΑ" (Βιομηχανικού Πάρκου), αφενός μεν κρίθηκε επιβεβλημένος ενόψει του γεγονότος ότι οι εγκαταστάσεις της ΔΕΗ δεν έχουν ακόμη απομακρυνθεί (βλ. προμν. ΕΕ ΟΡΣΑ 2/συν.2/29.1.2014), και αφετέρου δεν συνιστά ούτε αυτός "επιδείνωση", υπό την προεκτεθείσα έννοια, αφού, πάντως, δεν προβάλλεται ότι το προϊσχύσαν ΓΠΣ προέβλεπε για την περιοχή ηπιότερες χρήσεις. Ο ισχυρισμός, τέλος, ότι το προσβαλλόμενο ΓΠΣ εντάσσει "στο σχέδιο πόλης" μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής από το προϊσχύσαν ΓΠΣ, πέραν της αοριστίας και της αναπόδεικτης προβολής του, είναι απορριπτέος, αφενός διότι το ΓΠΣ αποτελεί, κατά το νόμο, πρόταση πολεοδομικής οργάνωσης ορισμένης περιοχής και δεν εντάσσει το ίδιο την περιοχή αυτή στο σχέδιο πόλεως, τούτο δε ισχύει τόσο για το προσβαλλόμενο όσο και για το προϊσχύσαν ΓΠΣ, και, αφετέρου, διότι, πάντως, η ένταξη ορισμένης περιοχής σε σχέδιο πόλεως δεν είναι νοητό να συνιστά "επιδείνωση" των όρων διαβίωσης όσων κατοικούν στην εντασσόμενη περιοχή που βρισκόταν εκτός σχεδίου, τούτο δε διότι η σύγκριση των συνθηκών μεταξύ περιοχών εντός και εκτός σχεδίου, δεν νοείται. Πρέπει, επομένως, να απορριφθούν και αυτοί οι λόγοι ακυρώσεως.

19. Επειδή, το στ. 2 δ' του προσβαλλομένου ΓΠΣ προβλέπει τον καθορισμό,

ανατολικώς της λεωφόρου Σχιστού, περιοχής για παραγωγικές δραστηριότητες, οι οποίες περιλαμβάνουν επαγγελματικά εργαστήρια και μη οχλούσες βιοτεχνικές εγκαταστάσεις, συνεργεία αυτοκινήτων, γραφεία, αθλητικές εγκαταστάσεις, εστιατόρια - αναψυκτήρια, πρατήρια υγρών καυσίμων, πλυντήρια αυτοκινήτων, κτίρια - γήπεδα στάθμευσης, κτίρια γήπεδα αποθήκευσης, μέγιστος δε συντελεστής δόμησης ορίζεται το 0,6. Ως προς την περιοχή αυτή, στην καταρτισθείσα για λογαριασμό του Δήμου Κερατσινίου από μηνός Οκτωβρίου 2004 μελέτη Α σταδίου γίνεται αναφορά στις παραγωγικές δραστηριότητες, τα χαρακτηριστικά τους, τις εξελίξεις που επηρέασαν την παρουσία και τη λειτουργία τους κατά την τελευταία εικοσαετία, τη διασπορά τους στο χώρο και κατ' επέκταση τις επιδράσεις τους στην απασχόληση. Περαιτέρω, σύμφωνα με την από μηνός Ιουνίου 2006 μελέτη του Β2 σταδίου, η περιοχή εκτός σχεδίου της Λεωφόρου Σχιστού είναι μία επιμήκης ζώνη περίπου 67,50 στρεμμάτων, όπου «(Στη συγκεκριμένη ζώνη) ... συνωστίζονται χρήσεις που καταλαμβάνουν μεγάλες εκτάσεις, προκαλούν αισθητική και περιβαλλοντική όχληση και έρχονται σε αντίθεση με τη σημασία της λεωφόρου ως δυτικής πύλης στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά. Εκτός αυτού ... προκύπτει ότι οι περισσότερες χρήσεις ιδιοποιούνται τμήματα της ζώνης απαλλοτρίωσης της λεωφόρου καθώς και αυτής της παλιάς γραμμής του τράμ προς το Πέραμα. Η μόνη χρήση που είναι συμβατή με τις κατευθύνσεις του υπάρχοντος ΓΠΣ είναι το γήπεδο ποδοσφαίρου "Παν. Σαλπέας"» (σελ. 43). Στη συνέχεια, συνοψίσθηκαν οι ως άνω διαπιστώσεις, οι οποίες, σε συνδυασμό με κριτήρια όπως η ανάγκη βελτίωσης της πρόσβασης σε σύγχρονες τεχνικές υποδομές και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, η ανάγκη θεσμοθέτησης περιοχής κατάλληλης για επαγγελματική στέγη, που σπανίζει στον Πειραιά, η λειτουργία μεταποιητικών μονάδων στερούμενων άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας κ.λπ., οδήγησαν στην πρόταση για τη δημιουργία ζωνών για την υποδοχή παραγωγικών δραστηριοτήτων, μεταξύ άλλων σε έκταση 184 στρεμμάτων ανατολικά της λεωφ. Σχιστού, από την οποία τα 96 στρ. αποτελούν έκταση του ΟΛΠ, που σήμερα εξυπηρετεί τα οχήματα τύπου TIR. Με την 8/συν.13η/212.07.2010 γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ο.Ρ.Σ.Α. υιοθετήθηκε εν μέρει η πρόταση της μελέτης σε σχέση με την περιοχή αυτή, προτάθηκε, όμως, μικρότερος ΣΔ (0,6 αντί 0,8), ο οποίος και θεσπίστηκε τελικώς. Υπό τα δεδομένα αυτά, η εν λόγω διάταξη του προσβαλλομένου ΓΠΣ, η οποία προκύπτει από επιστημονική μελέτη και υιοθετήθηκε ύστερα από επαρκή διαβούλευση, είναι νόμιμη, δεδομένου ότι, κατά τα εκτιθέμενα σε προηγούμενη σκέψη, η εισαγωγή και οχληρών χρήσεων που δεν προβλέπονταν κατά το παρελθόν, δεν αποκλείεται εκ προοιμίου, είναι δε νόμιμη εφόσον υιοθετείται βάσει χωροταξικής μελέτης. Πρέπει, επομένως, να απορριφθούν οι περί του αντιθέτου λόγοι ακυρώσεως.

20. Επειδή, με το στ. 4 β' του προσβαλλομένου ΓΠΣ προτείνεται για την περιοχή ανατολικώς του νεκροταφείου της Ανάστασης η θεσμοθέτηση ΖΕΠ (Ζώνης Ενεργού Πολεοδομίας) και ΖΑΑ (Ζώνης Αστικού Αναδασμού) κατά τις διατάξεις των άρθρων 23 επ. και 35 του ν. 927/1979 (Α' 169), όπως ισχύουν, δηλαδή η υπαγωγή της περιοχής

αυτής σε ειδική διαδικασία πολεοδόμησης. Η πρόβλεψη αυτή στηρίζεται στη διαπίστωση της προηγηθείσης μελέτης (σταδιο Β2) ότι η περιοχή αυτή συγκεντρώνει ειδικά πολεοδομικά χαρακτηριστικά, δοθέντος ότι «πρόκειται για μία πολύ ιδιόμορφη πολεοδομική κατάσταση», «με πολύ στενούς δρόμους και πολύ μικρά μεγέθη ιδιοκτησιών. Εκτιμάται ότι ούτε με το σύστημα της αυτοσυστέγασης ούτε με το σύστημα της εμπορικής αντιπαροχής υπάρχει δυνατότητα να ανανεωθεί το οικιστικό απόθεμα. Παράλληλα επιβάλλεται να αποκτήσει η περιοχή βιώσιμα πολεοδομικά χαρακτηριστικά, πράγμα που δεν είναι δυνατόν παρά μόνο μέσω της χρήσης ενός από τους δύο αυτούς πολεοδομικούς μηχανισμούς» (σελ. 68). Η πρόταση αυτή δεν τροποποιεί το πολεοδομικό καθεστώς της περιοχής, και μάλιστα, επιδεινώνοντάς το, όπως αβασίμως προβάλλεται, αφού η πληττόμενη πρόταση περιορίζεται να υποδείξει τη διαδικασία πολεοδομικής αναμόρφωσης της περιοχής και ουδόλως προεξοφλεί το περιεχόμενό της και οπωσδήποτε δεν τροποποιεί τις χρήσεις γης ή τους όρους δόμησης. Πρέπει, επομένως, ο λόγος αυτός, αορίστως, άλλωστε, προβαλλόμενος και με τον οποίο, πάντως, δεν αμφισβητείται η συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων μελλοντικής εφαρμογής των διαδικασιών ΖΕΠ ή ΖΑΑ, να απορριφθεί.

21. Επειδή, με το προϊσχύσαν ΓΠΣ του 1991 προβλεπόταν στο χώρο του Νεκροταφείου, μετά την απομάκρυνσή του, «η δημιουργία αθλητικών, πολιτιστικών δραστηριοτήτων και χρήσεως πρασίνου, σύμφωνα με το άρθρο 9 του από 23.02.1987 π.δ/τος ..., στο χώρο του Νεκροταφείου, ... ». Η ως άνω από μηνός Ιουνίου 2006 μελέτη του Β2 σταδίου του νέου, ήδη προσβαλλομένου, ΓΠΣ είχε αυτονοήτως ως αφητηρία την ως άνω πρόβλεψη, την οποία, άλλωστε, δεν θα μπορούσε να τροποποιήσει κατά τρόπο επιβαρυντικό του οικιστικού περιβάλλοντος παρά μόνον εάν συνέτρεχαν οι ανωτέρω (σκέψη δέκατη έκτη) εκτιθέμενες προϋποθέσεις. Στο πλαίσιο αυτό, προτάθηκε ο επαναχαρακτηρισμός του χώρου ως αστικού πρασίνου και ειδικότερα ως διαδημοτικού πάρκου, η έκταση του οποίου μπορεί να εξυπηρετήσει, με βάση τα ισχύοντα πολεοδομικά σταθερότυπα, πληθυσμό 80.000 - 100.000 κατοίκων, με δυνάμενες να εξυπηρετηθούν δραστηριότητες την κίνηση, τις ατομικές και ομαδικές, πολιτιστικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, το εμπόριο (πλανόδιο, περίπτερα, παζάρι κ.λπ.) (σελ. 65). Με την 8/συν.13/212.07.2010 γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ο.Ρ.Σ.Α., γίνεται αναφορά στην πρόταση της μελέτης, η οποία δεν αμφισβητήθηκε από τον γνωμοδοτούντα ΟΡΣΑ ούτε απετέλεσε αντικείμενο αντιρρήσεων από τον αιτούντα Δήμο (βλ. τις 11/2013 και 298/2011 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας). Ακολούθως, όμως, υποβλήθηκε σειρά εγγράφων από το Δήμο Πειραιά, μεταξύ δε αυτών οι 166/2012, 37/2012 πράξεις του Δημοτικού Συμβουλίου του, το 5165/178/8.2.2012 έγγραφο της ΓΔ Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Πειραιά, η 44/31.3.1939 απόφαση του κατ' άρθρο 9 του α.ν. 1210/1938 διοικητικού δικαστηρίου, με την οποία καθορίστηκαν τα διοικητικά όρια των Δήμων Πειραιά και Αγίου Γεωργίου Κερατσινίου, το ΓΠΣ Πειραιά με τους συνημμένους χάρτες, η 382/17.6.1999 απόφαση του Δήμου Πειραιά, με την οποία αποφασίσθηκε η συνέχιση της λειτουργίας της περιοχής αυτής ως Κοιμητηρίου

υπαρχόντων οικογενειακών τάφων και η διακοπή της λειτουργίας της τριετούς ταφής. Ενόψει των στοιχείων αυτών, τα οποία ελήφθησαν υπόψη από κοινού με τα λοιπά στοιχεία που προέκυψαν κατά τη διαβούλευση και αφορούσαν στο σύνολο των ρυθμίσεων του υπό εκπόνηση νέου ΓΠΣ, εκδόθηκε η 2/συν.4/25.2.2013 γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ο.Ρ.Σ.Α., με την οποία «γίνεται δεκτό το αίτημα του Δήμου Πειραιά για διόρθωση στο χάρτη των Διοικητικών Ορίων του Δήμου Πειραιά και Κερατσινίου, βάσει της υπ' αριθμ. 44/31.3.1939 απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου, ώστε να περιλαμβάνεται εντός Διοικητικών Ορίων Δήμου Πειραιά το νεκροταφείο «Ανάσταση» και η οδός Αναπαύσεως. Ο καθορισμός των χρήσεων γης στην παραπάνω έκταση γίνεται με το ΓΠΣ Δήμου Πειραιά» (σελ. 8), χωρίς περαιτέρω να διατυπώνεται κάποια πρόταση για την περιοχή αυτή. Τέλος, στην 2/συν.2/29.1.2014 γνωμοδότηση της Ε.Ε. του Ο.Ρ.Σ.Α. γίνονται δεκτά τα εξής: «Το Νεκροταφείο δεν εντάσσεται διοικητικά στο Δ. Κερατσινίου, ως εκ τούτου τυπικά δεν περιλαμβάνεται στο ΓΠΣ και για το λόγο αυτό δεν ορίζεται ως ζώνη προστασίας. Ωστόσο, πρόκειται για ενότητα ανοιχτού χώρου με έντονη παρουσία πρασίνου, γεγονός που επηρεάζει καθοριστικά τη διαμόρφωση του μικροκλίματος στην ευρύτερη περιοχή και άρα την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Συνεπώς, εντάσσεται οργανικά στην ΠΕ 10 και λόγω του πυκνοδομημένου χαρακτήρα της περιοχής δίνεται κατεύθυνση διασφάλισης του χαρακτήρα του ως χώρου στον οποίο προστατεύεται και ενισχύεται η υπάρχουσα βλάστηση. Την κατεύθυνση αυτή εξυπηρετεί η υπ' αριθ. 382/17.06.1999 απόφαση του Δήμου Πειραιά, σύμφωνα με την οποία συνεχίζεται η λειτουργία του ως Κοιμητήριο οικογενειακών τάφων με ταφές μόνο στους υπάρχοντες τάφους και διακόπτεται η λειτουργία τριετούς ταφής». Η πρόταση αυτή υιοθετήθηκε τελικώς από το προσβαλλόμενο ΓΠΣ, το οποίο, στο στ. 5 ε', υπό τον τίτλο «Νεκροταφείο 'Η Ανάσταση'», διαλαμβάνει τα εξής: «Προτείνεται η κατεύθυνση διασφάλισης του χαρακτήρα του ως χώρου στον οποίο προστατεύεται και ενισχύεται η υπάρχουσα βλάστηση». Έτσι, όμως, η προσβαλλόμενη πράξη εμμένει στη γενική κατεύθυνση της διατήρησης του πρασίνου, την οποία προέβλεπε και το προηγούμενο ΓΠΣ, έστω και χωρίς να περιέχει το σύνολο των χρήσεων που ορίζει η νομοθεσία για τις περιοχές αστικού πρασίνου, όπως το προηγούμενο ΓΠΣ, τούτο δε για το λόγο ότι η πλήρης διακοπή της λειτουργίας του νεκροταφείου, από την οποία, άλλωστε, και το προηγούμενο ΓΠΣ εξαρτούσε την εφαρμογή των ρυθμίσεών του, μετατίθεται, κατά τα προαναφερόμενα, στο μέλλον λόγω της μερικής συνεχίσεως της λειτουργίας του νεκροταφείου. Υπό τα δεδομένα αυτά, ο λόγος ακυρώσεως, σύμφωνα με τον οποίο η προσβαλλόμενη, εν προκειμένω, ρύθμιση του ΓΠΣ είναι μη νόμιμη, διότι συνιστά επιδείνωση της αντίστοιχης του προϊσχύσαντος ΓΠΣ, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Είναι, επίσης, απορριπτέοι ως στηριζόμενοι επί εσφαλμένης προϋποθέσεως και οι συναφείς λόγοι ακυρώσεως, οι οποίοι εκκινούν από την εκδοχή ότι η συνέχιση της λειτουργίας του επίμαχου νεκροταφείου, το οποίο η Διοίκηση θεωρεί ότι εμπίπτει, πάντως, στην εδαφική περιφέρεια του Δήμου Πειραιά, επιτρέπεται από το προσβαλλόμενο ΓΠΣ, αφού το ΓΠΣ ουδόλως χωροθετεί το ίδιο το εν λόγω νεκροταφείο.

22. Επειδή, στο στ. 4 του προσβαλλομένου ΓΠΣ προβλέπεται ότι «ο κεντρικός εμπορικός λιμένας Πειραιά χωροθετείται στο λιμάνι Κερατσινίου (Ηρακλέους) και Ν. Ι., με παράλληλη χρήση και αλιευτικού λιμένα. Ανάπτυξη οδικού δικτύου ικανού να παραλάβει και να διοχετεύσει τον κυκλοφοριακό φόρτο των TIR που εξυπηρετούν το λιμάνι (απευθείας σύνδεση με Ε.Λ. Σχιστού και Α. Π.)». Κατά της ρύθμισης αυτής προβάλλεται, κατ' επίκληση της γενικής νομοθεσίας περί καθορισμού αιγιαλού, ζωνών λιμένων κ.λπ., η εφαρμογή της οποίας δεν αμφισβητείται, ότι «... με τις αλλαγές που εισάγονται με την προσβαλλόμενη πράξη, η χερσαία ζώνη επιχειρείται να τροποποιηθεί σε βάρος του εγκεκριμένου σχεδίου πόλης του Δήμου Κερατσινίου ...». Ανεξαρτήτως, όμως, αν θα απαγορευόταν, κατά το νόμο, η επέκταση της χερσαίας ζώνης εντός πολεοδομημένης περιοχής οποιουδήποτε Δήμου, ενόψει, μάλιστα, της αναπτυξιακής στόχευσης που χαρακτηρίζει το ΓΠΣ (βλ. νομοθεσία, ανωτέρω), εν προκειμένω, πάντως, από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη πράξη, η οποία, άλλωστε, δεν αποτελεί έγκριση ή τροποποίηση σχεδίου πόλεως, επιχειρεί τέτοια επέκταση, ούτε ο αιτών Δήμος προσκομίζει οποιοδήποτε σχετικό στοιχείο, ενώ, κατά τα λοιπά, δεν προβάλλονται σαφείς και συγκεκριμένοι ισχυρισμοί ως προς αυτό. Πρέπει, επομένως, ο λόγος αυτός να απορριφθεί προεχόντως ως αόριστος και αναπόδεικτος.

23. Επειδή, κατόπιν τούτων, η παρούσα δίκη πρέπει να κηρυχθεί εν μέρει ως κατηργημένη και να μην επιδικασθεί δικαστική δαπάνη κατά το μέρος αυτό (άρθρο 39 παρ. 2 του π.δ. 18/1989), κατά δε το μέρος που η παρούσα δίκη δεν κηρύσσεται κατηργημένη, η αίτηση πρέπει να απορριφθεί.